

Budapesti képeskönyv. Összeállította Genthon István dr. és Nyilas-Kolb Jenő. Kiadta: Somló Béla. 157 lap.

A 199 képből álló könyvet egy egész kis gárda segítette megteremteni «minél hamarább, minél szebben, minél tökéletesebben» — amint az előszóból olvashatjuk. — Valóban a képeskönyv alkotói a legnagyobb lelkesedéssel iparkodtak szépséges fővárosunknak az «arcképét» megörökíteni és nemcsak a multját és jelenét, hanem «hangulatát és ritmusát is egyaránt megmutatni». Kezdik a régi várost ábrázoló metszettekkel (Schedel krónikájának közismert Budájával) és az első, XII. századbeli köemlékkel. A sok szép műalkotás között bemutatják a fővárosi fürdőéletet, sportot, lovaspólót, dunaparti korzót, Gerbeaud-palotát, sőt még a «Gyöngyös Bokréta» szereplőit is. Így aztán érthető, hogy sok minden már nem fért bele ebbe a szép könyvbe. Nem látunk pl. a római korabeli főváros sok érdekes részletéből semmit. Hiába keressük a könyvben Lechner Ödön postatakarékpénztári épületét, vagy az Iparművészeti Múzeum jellegzetes palotáját, bemutatott középületek (pl. Vigadó, Opera) remek freskóit. Sajnos, kimaradtak a fővárosi temetők szépségei is. Ami azonban benne van a könyvben, azt a legteljesebb élvezettel nézegethetjük, anynyira kifejezőek és művésziek a felvételek.

Eltelkintve a bevezető 15 metszet hosszabb szövegétől, a többi 184 kép rövid néhány soros magyarázatát kár volt a könyv végére tenni. Azok elérték volna a képek alatt is. Így elkerülhetőek lettek volna a többször megismétlődő hibák a képek címezésénél, számozásánál, egymásnak ellentmondó magyarázatoknál. Nem említve a becsúszott sajtóhibákat (mint pl. a Szent Jobbnál), már

nagyobb tévedés az a megállapítás, hogy a Bécsikapu-téri evang. templom a XVIII. században épült és többször átalakították, holott ez a kedves templom mindössze alig néhány évtizede létesült.

Nem részletezve egyéb kisebb hiányosságokat (mint pl. a képek nem mindig szerencsés csoportosítását), csak a legteljesebb elismeréssel és örömmel állapíthatjuk meg, hogy a fővárosunkat ismertető nem nagyszámú irodalom a legszebb fővárosi felvételeket tartalmazó képeskönyvvel gyarapodott.

Mesterházi Jenő.

Csöndes Pál: Ifjúság. Budapest. Káldor, 1933.

«Ne bántsd, jó Olvasó 'sengéjét édes Mártiusnak» — szól Andreas Gryphius szavával Csöndes Pál, amikor 1913-ban koszorút köt Goethe és más német költők átültetett verseiből. Goethe, Heine, Lenau, Mörike és mások szavait hangolja e kötetben nagy műgonddal és nyelvérzékkel magyarrá. A hivatott műfordító önmegtágadásával merül el a versbe s a fordítói varázslat eszközei közé bevonja a fordított költőkkel egykorú magyar nyelv fanyar és gyermeki bájú szépségeit is. Öreg Reinmar úr szerelmét s Gryphius beteg szomorúságát a XVII. század komor ékú magyar nyelvén leplezgeti.

S most — 20 évvel később — drámai képeket ad ki, hogy néhány éles sugárral belevilágítson abba a tragikus mélységbe, amelynek ifjúság a neve. Christian Günther versétől az *Ifjúság*-ig: 1913—1933! A szóötös individualizmustól a problematikus kollektívizmushoz! Nagy út s e két állomás jelképesen mutatja életszemléletünk és létérzésünk fejlődésének utolsó útszakaszát. Ime a l'art pour l'art papjának le kell jönnie a toronyból s a hónapos szoba, a törvényszék és a börtön látomásai